

Můžeme si jen přát, aby dnešní Češi dokázali obstát stejně dobře jako jejich prarodiče za okupace

- CZ24 News | 4. července 2021

ČESKO: Vzhledem k tomu, že máme výročí (3. 7.), kdy se v několika městech naši spoluobčané vyjádřili loajálně vůči nacistickému Německu, rozhodli jsme se zeptat odborníků na historii a sociologii, jaký význam a dopad mohla mít tato událost.

Vladimír Franta: Z internetového vysílání paní Bobošíkové jsem zvěděl, že média dnes hovoří o nacismu, nikoli už o německém nacismu, jako kdyby existoval nějaký „Nacistystán“, je to onen make-up na historii? Jak se v tom ti mladí mají vyznat? Počátkem července (dle údajů ÚSTR) si připomeneme, že v několika českých městech přes 200 000 Čechů přísahalo věrnost německé nacistické Říši. (200 tis. účastníků bylo dle ÚSTR jen na Václaváku.) Není to celý český národ, ale třeba Chvilkařů na Letné bylo 250 000, sami tvrdili, že to málo není. O tomhle se spíš mlčí, zatímco sovětsko-německý pakt o neútočení, ten je na pořadu vždy...

Petr Hampl: Asi se chce, aby se v tom mladí nevyznali, to je také důvod, proč se dějiny neustále mění a otáčejí. Před pár dny primátor Prahy pokládal květiny parašutistům, dal k tomu komentář, že

parašutisté bojovali proti nenávisti. Jenže „bojem proti nenávisti“ se v současné době rozumí boj proti nacionalismu, ale i národu a národnímu státu vůbec. Pan politik se snaží vytvořit dojem, že čeští vlastenci byli stranou zla a že Heydrich patřil k českým vlastencům. Ještě se to neodváží říct naplno, ale vytváří takovou atmosféru.

Pan politik se snaží vytvořit dojem, že čeští vlastenci byli stranou zla a že Heydrich patřil k českým vlastencům.

Vladimír Franta: Ono se hlavně Hříbovi vyčítá, že třeba v roce 2019 na pietu nedorazil a „zkoušel sbíječku“...

Petr Hampl: K slibům věrnosti: podívejme se na celkový kontext. Jsou tu statistiky o tom, kolik našich lidí bylo v odboji a kolik jich bylo popraveno. Kromě Polska jsou naše země nejodbojnější částí. Oproti jiným státům se v našich zemích nezformovala jednotka SS jako v Holandsku, Francii a jinde. Češi byli téměř jediní, kdo „své“ kolaborantské jednotky nezformoval.

Vladimír Franta: Existovaly ukrajinské jednotky SS či estonské... Každopádně někteří Češi rukovali k wehrmachtu... My jsme o tom psali také, naši občané - pravda německého původu - na Hlučínsku bojovali na straně Němců...

Petr Hampl: K wehrmachtu rukovali Němci žijící v českých zemích. Tuhle etapu dějin jsme uzavřeli jejich odsunem, snad definitivně. A myslím, že si dnes nemusíme vyčítat, že ten odsun byl nedůsledný. Kromě toho jsme měli své kolaboranty, to ano, ale bylo jich překvapivě málo – když uvážíme celkové okolnosti a jak si počínaly jiné národy. Obecně Hitler Čechům nedůvěřoval, bál se je ozbrojit. Atentát na Heydricha jej v tom jenom utvrdil. Vůdce nabył jistoty, že Češi jsou opravdu ty smějící se bestie, na kterých to sice nevidíte, ale jakmile jim půjčíte pušku, tak to bude špatné.

K wehrmachtu rukovali Němci žijící v českých zemích. Tuhle etapu dějin jsme uzavřeli jejich odsunem, snad definitivně.

A slib věrnosti Říši? Stalo se to po atentátu na Heydricha, který byl v německé vládní hierarchii v podstatě druhým mužem Reichu. Dalo by se to interpretovat, jako by Antropoid páchal atentát na samotného Hitlera. To bylo něco neuvěřitelného. Poté taky zavládla taková atmosféra strachu, již si dnes asi neumíme představit. Vezměme si ty vypálené vesnice či časté popravy. Lidé si uvědomovali, že by to mohlo být ještě horší. Kolik odvážných se v takovém ovzduší najde? A má vůbec smysl chodit do otevřeného konfliktu?

Vladimír Franta: Jen

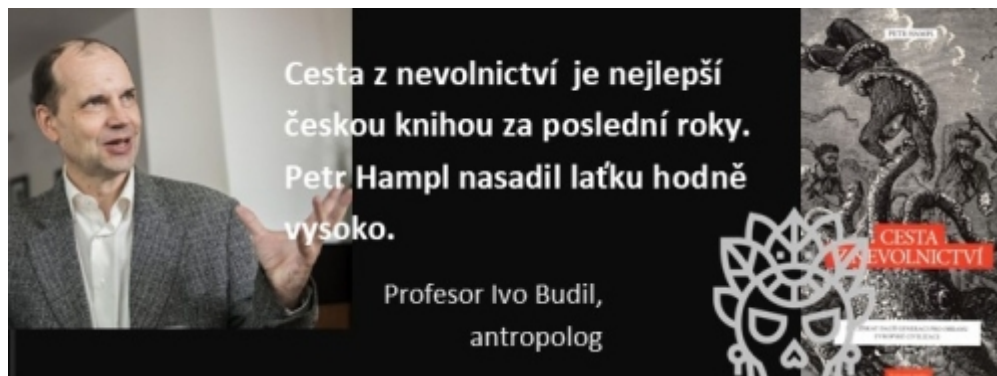
připomínám, že němečtí nacisté u nás v rámci odvety vypálili/zmasakrovali nejen Lidice. Šlo také o Ležáky, Český Malín, Ploštinu, Prlov, Zákřov či Javoříčko...

Petr Hampl: Když hledali to pověstné kolo (viz třeba film Protektor /2009/, pozn. aut.) – vím o člověku, který měl bicykl, který padl také v podezření. Tento člověk byl vyslýchán, sice jej pustili, ale odnesl si doživotní trauma; jen proto, že byl pár hodin na gestapu. Uvědomil si, že nejde jen o to, že jej třeba mučí a on nemusí přežít. Uvědomoval si, že toto vše může postihnout celou jeho rodinu. Na tohle lidé nebyli připraveni. Snad příslušník zvláštního komanda by se zlomit nenechal. Hovoříme tu o normálních lidech, kteří chodí do práce a vychovávají děti. Po těchto občanech asi nemůžeme nikde na světě chtít, aby šli do takto vyhrčeného konfliktu.

Ale ani v tvrdé heydrichiádě se český národ nepodařilo tvrdě zlomit. Připouštím, byli tu kolaboranti. Ale nedivil bych se, kdyby mnozí z těch 200 000 přísahajících se už v příští hodině chovali jinak a třeba roznášeli letáky. Možná tu vidíme spíše projev nacistické propagandy, jak jsou ti Češi věrní. Můžeme si jen přát, aby dnešní Češi dokázali v těžkých chvílích obstát stejně dobře jako tehdy jejich prarodiče.

Snad příslušník zvláštního komanda by se zlomit nenechal. Hovoříme tu o normálních lidech, kteří chodí do práce a vychovávají děti.

Vladimír Franta: Slyšel jsem názor, že akci parašutistů exilová vláda naplánovala proto, poněvadž Protektorát dobře obsluhoval Říši, např. řada tanků Němců pocházela z ČKD či Škodovky a do Heydrichiády nás Němci šetřili. (VHÚ dokonce uvádí, že před válkou byli Češi, kteří odcházeli dobrovolně pracovat do Německa kvůli výdělku.) Celkově se klidně mohlo stát, že už se z Reichu v budoucnu nevymaníme. Proto bylo třeba zajistit „rozkol“ mezi Protektorátem a nacistickým Německem... Mělo to však ony tragické konsekvence.

Petr Hampl: Je zde hned několik aspektů. Jako Češi, jsme byli předurčení k vyhlazení. Někteří měli být zabiti hned, jiní měli dožít v pracovních táborech, po válce by nemuselo tak velké procento lidí pracovat ve fabrikách, není těžké si domyslet, že i s těmito by se zatočilo. Zabýval se tím Henlein. Z hlediska genetiky a antropologie je skutečně zajímavé, že slovanská haploskupina R1b je v našich krajích vzácnější, resp. srovnáme-li to s Poláky, Rusy... Ano, nejsme geneticky Slovani.

Němci to ale viděli tehdy tak, že Češi s árijskými prvky jsou pro ně paradoxně nebezpeční a měli by být zlikvidováni jako první. (Něco jiného je to u „árijských“ dětí, které mohly jít na převýchovu, pozn. aut.). Pravda je, že na Němce pracovaly české fabriky. Naši lidi se v daném režimu naučili pracovat, jisté je, že neudělali více, než se po nich chtělo. Svoje si odpracovali. Snažili se situaci nevidět, snažili se hlavně přežít. Tak to prostě je, nemyslím, že bychom to měli Čechům zazlívát. Když německá okupace započala, mnozí si snad mysleli, že to bude jako za Rakouska-Uherska. Že tu bude nějaká tajná policie se sítí špiclů, že občas někoho zavrou a jiného odvezou do nějakého Brixenu... Ale mučení a masové vraždy? To si nikdo neuměl představit. Proto chování drtivé většiny, tedy masy národa, divné není, dá se to pochopit.

Jako Češi, jsme byli předurčení k vyhlazení. Někteří měli být zabiti hned, jiní měli dožít v pracovních táborech

Vladimír Franta: Konečně asi 365 000 našich občanů dle Ročenky odbojářov (Bratislava, 2005), což zahrnuje i další národnosti a etnika - hlavně se to týkalo Židů - válku nepřežilo... Zacituji teď z knihy Emila Vachka Německá válka (Praha 1946), resp. z jejího III. dílu Bleskové války začínají. Zde na stránce 63 se popisuje dialog Hitlera s francouzským velvyslancem Robertem Coulondrem. Cituji knihu: Hitler odpověděl licoměrností (na repliku C., že Francie posiluje svá spojení, pozn. aut.), jejíž dosah pochopí jen Češi: „Je pravda, že vzal [Hitler] Čechy pod svou ochranu, avšak obyvatelům jejich zemí zachoval svobodu a drazé by zaplatil, kdo by jim zkrivil vlas na hlavě. To je pro Říši věcí cti...“ (konec cit. knihy).“ Otázka: Neměli jsme s Němci přece jenom bojovat?

Petr Hampl: Začnu takto: oněch 200 000 „přisahajících“ v celkovém kontextu není zas až tak podstatné. Jak jsem naznačil, nepřekvapilo by mne, kdyby mnozí z oněch 200 000 už v příští chvíli pomáhali partyzánům. Probíhala brutální válka. Projevit se takto na náměstí, to neznamená hned někoho udat či někomu dalšímu ublížit, poměr sil se tím nezvrátil...

Vladimír Franta: V památníku v Ležákách mi loni jako návštěvníkovi zdůraznili, že Ležáci, když šli na popravu, čelili tomu odvážně a s hlavou vztyčenou... Těžko u těchto předpokládat, že předtím hajlovali...

Petr Hampl: Oni konkrétně ne, ale dokážeme si představit, že mnozí z těch, kdo hajlovali na Václaváku, byli připraveni zemřít stejně statečně, kdyby na to došlo. A kdyby ležáckým Němci

nabídli, že když zahajují, nechají jejich děti přežít, nejspíš by to mnozí udělali.

Snažím se říct, že většina lidí se snažila přežít a zachránit své děti, že nacisté měli svou představu o své 1000leté říši, že se s námi mazlit nechtěli, a také to nedělali. Umím si představit, že mnoho lidí navenek vykazalo projev loajality, aby se pak tito dotyční zachovali proti německým nacistům jinak. Třeba továrními sabotážemi. Do otevřené konfrontace, která je ihned viditelná, do té může jít jen málo odhodlaných a výjimečných osobností. Ale válku pomáhají vyhrát i ti, kteří se rozhodnou správně, byť to vidět není. Jinak si myslím, že jsme se měli Německu bránit. Měli jsme milionovou armádu, moderně vyzbrojenou a dobře vycvičenou.

**Podpořte nezávislé osobnosti
nákupem jejich knih!**

www.pi-shop.cz

Zdroj: petrhampl